

ПІДПРИЄМНИЦТВО І ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

*Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Як показали дослідження автора щодо розробки нових парадигм економіки, менеджменту, Вищої освіти майбутня Постіндустріальна епоха буде епохою підприємництва [1]. Тому дослідження різних аспектів підприємництва стає актуальним. Особливий інтерес представляє сучасне трактування характеру зв'язку підприємництва з інноваційним менеджментом. Це і стало метою цієї доповіді.

Науково обґрунтоване визначення сутності та змісту поняття «інноваційний менеджмент» було дано автором ще раніше [1]. Під сутністю інноваційного менеджменту автор розуміє організацію найрізноманітніших аспектів інновацій від зародження ідеї до її впровадження в практику, тобто організацію нововведень, організацію виробництва інновацій. У зміст інноваційного менеджменту необхідно включити три основні елементи: організацію розробок нововведень, або організацію наукових досліджень і дослідно-конструкторських розробок (НДДКР); організацію збуту нововведень (маркетинг інновацій); організацію впровадження нововведень, або результатів НДДКР (перетворення нововведень в інновації, нововведення) [1].

Поняття «Підприємництво», його сутність і зміст також були досліджені автором раніше, однак без аналізу його зв'язку з інноваційним менеджментом [2]. В економічній літературі не зовсім коректно визначають підприємництво як здатність до винахідництва. Підприємець, як правило, не є винахідником, творцем нововведення. Виробник нововведення – дослідник, зокрема, науковець, вчений. Підприємець в основному використовує винаходи, відкриття вчених.

Було встановлено також, що підприємництво – це особливий тип бізнесу, приватний випадок бізнесу [4]. Підприємець – це такий бізнесмен, який, затаюючи нову справу, підприємство, реалізує, впроваджує і деякий нововведення, перетворює його в інновацію і отримує за рахунок цього додатковий прибуток. Але не завжди. Тому відмінна риса підприємництва – тільки організація отримання, тільки організація виробництва інновацій, тільки організація виробництва інноваційного капіталу. У цьому сутність підприємництва. Інноваційний капітал – це вартість в обороті, пов'язана з перетворенням нововведень в капітал, що включає і вартість самих нововведень. Звідси впливає і зміст (склад основних елементів) підприємництва – це: планування вартості нововведення і капіталу; придбання вартості нововведення (наприклад, через отримання кредиту на покупку нововведення) і контроль капіталу (головним чином, – прибутку).

Поняття «Інноваційний менеджмент» тісно пов'язаний з поняттям «Інновації». Як показав огляд літературних джерел термін «інновації» вперше ввів австро-американський економіст Йозеф Шумпетер (1883-1950) в 30-х

роках ХХ століття. Шумпетер не використовує термін «інноваційний менеджмент», – він вживає термін і поняття «Підприємництво». Основною рисою підприємництва він вважає прагнення до нововведень, до впровадження винаходів, нововведень, перетворенню їх в інновації. А ось наявність власності, капіталу автори і наступних публікацій не вважають основною рисою підприємництва.

Це, на думку автора даної публікації, позбавляє поняття «Підприємництво» головного аспекту, його сутності. Справді, для впровадження нововведень, перетворення їх в нововведення, в інновації необхідний капітал, але особливий капітал – інноваційний капітал. Тому головною рисою підприємництва є інноваційний капітал. Інновації є засобом збільшення прибутку. Підприємець, перш за все, є власником інноваційного капіталу, бізнесменом, капіталістом, який інвестує капітал в якусь нову справу, підприємство. Підприємець – це не просто бізнесмен, це бізнесмен, обов'язково прагне до отримання додаткового прибутку, додаткового доходу саме за рахунок впровадження нового, нововведень.

Але підприємництво відрізняється від інноваційного менеджменту. Інноваційний менеджер – це найманий працівник у підприємця, він не є власником, він організовує виробництво інновацій. Змішання цих двох понять сприяє ще й ту обставину, що підприємець в окремих випадках може поєднувати в собі дві ці ролі.

Тому з неї випливає висновок: підприємництво і інноваційний менеджмент – різні поняття і різні реальні явища, хоча і тісно пов'язані.

Література:

1. Бабайлов В.К. Менеджмент: Наука и практика: учебник. Х.: Изд-во ХНАДУ, 2015. 300 с.

2. Бабайлов В.К., Брыксин С.А., Могилко В.А. Бизнес, предпринимательство, менеджмент, – их взаимосвязь. Научный информационный журнал «БИЗНЕС-ИНФОРМ». 2009. № 10 . – С. 148.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ – НЕОБХІДНА УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Бабайлов В.К., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Вся практика підприємництва свідчить про невід'ємну рису підприємництва – ризик втрат, збитків [1]. Тому управління ризиками стає необхідною умовою ефективного підприємництва. Мета доповіді – інтерпретація основних, найважливіших, фундаментальних аспектів управління ризиками.

Щоб ефективно управляти ризиком, необхідно ясно розуміти і сам ризик, – його сутність і зміст.